04/04/2024

Χονγκ Κονγκ Νεκτάριος για εορτασμό του Πάσχα: “Μέχρι να υπάρξει νέα Συνοδική απόφαση εμμένω στην παράδοση της Εκκλησίας”

Οικουμενικό Πατριαρχείο / Μητροπόλεις Οικουμενικού Θρόνου

Στον τρόπο με τον οποίο έχει καθιερωθεί να εορτάζεται το Πάσχα σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας μας αναφέρεται με κείμενό του που δημοσιεύτηκε σε μέσο κοινωνικής δικτύωσης ο Μητροπολίτης Χονγκ Κονγκ κ. Νεκτάριος (Τσίλης).

Ο Σεβασμιώτατος σημειώνει ότι εάν όντως υπάρξει μία σοβαρή συζήτηση περί του συνεορτασμού του Πάσχα μεταξύ Δυτικών και Ανατολικών από το 2025 τότε όλα τα σχετικά ζητήματα που εγείρουν συζητήσεις θα πρέπει να τεθούν στο τραπέζι. *“Θα συζητηθεί το θέμα της ισημερίας; Ποιά ισημερία θα δεχθούμε; Την αστρονομική ή την εκκλησιαστική (21 Μαρτίου); Θα αφήσουμε στην άκρη το Εβραϊκό Πάσχα όπως κάνουν τώρα οι Δυτικοί; Και το ποιό βασικό: ποιός θα πείσει τις Ορθόδοξες Εκκλησίες που ακολουθούν το Ιουλιανό Ημερολόγιο να αλλάξουν τρόπο υπολογισμού του Πάσχα;...”*, ερωτά.

“Μέχρι να υπάρξει μία νέα Συνοδική απόφαση προσωπικά εμμένω στην παράδοση της Εκκλησίας: Το Χριστιανικό Πάσχα να εορτάζεται μετά το Εβραϊκό Πάσχα”

, καταλήγει.

Αναλυτικά η ανάρτηση του Μητροπολίτη κ. Νεκταρίου:

Τα τελευταία χρόνια λίγο πριν το Πάσχα εμφανίζονται κάποιοι εξ Αμερικής (κυρίως) θεολόγοι (καθόλα σεβαστοί) οι οποίοι γράφουν για τον καθορισμό της ημερομηνίας του εορτασμού του Πάσχα και επιμένουν πως ο εορτασμός του Εβραϊκού Πάσχα δεν έχει καμμία σχέση με την «φόρμουλα» της Α᾽ Οικουμενικής Συνόδου.

Το σχετικό θέμα θα το συζητούσα ευχαρίστως σε επιστημονικό επίπεδο με ανταλλαγή επιχειρημάτων και απόψεων αλλά τα πράγματα πήραν άλλη τροπή όταν άρχισαν να εμφανίζονται άρθρα με τίτλους που αναφέρονται σε «μύθους».

Έτσι λοιπόν κάθε φορά που θα εμφανίζονται αυτές οι απόψεις θα γράφω το ίδιο σχόλιο εκφράζοντας διαφορετική άποψη.

Και η άποψή μου έχει ως στηρίγματα κείμενα και την πρακτική της Εκκλησίας.

Υπάρχουν δύο Κανόνες Συνόδων. Ο 7ος Αποστολικός και ο 1ος της εν Αντιοχεία Συνόδου.

Τα κείμενα:

Κανὼν Ζ’:

Εἴ τις ἐπίσκοπος ἢ πρεσβύτερος ἢ διάκονος τὴν ἁγίαν τοῦ Πάσχα ἡμέραν πρὸ τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας μετὰ Ἰουδαίων ἐπιτελέσοι, καθαιρείσθω.

Κανὼν Α΄

Πάντας τοὺς τολμῶντας παραλύειν τὸν ὅρον τῆς ἁγίας καὶ μεγάλης συνόδου τῆς ἐν Νικαίᾳ συγκροτηθείσης ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς εὐσεβείας τοῦ θεοφιλεστάτου βασιλέως Κωνσταντίνου, περὶ τῆς ἁγίας ἑορτῆς τοῦ σωτηριώδους Πάσχα, ἀκοινωνήτους καὶ ἀποβλήτους εἶναι τῆς ἐκκλησίας, εἰ ἐπιμένοιεν φιλονεικότερον ἐνιστάμενοι πρὸς τὰ καλῶς δεδογμένα, καὶ ταῦτα εἰρήσθω περὶ τῶν λαϊκῶν. Εἰ δέ τις τῶν προεστώτων τῆς ἐκκλησίας, ἐπίσκοπος, ἢ πρεσβύτερος, ἢ διάκονος, μετὰ τὸν ὅρον τοῦτον τολμήσειεν ἐπὶ διαστροφῇ τῶν λαῶν καὶ ταραχῇ τῶν ἐκκλησιῶν ἰδιάζειν, καὶ μετὰ τῶν Ἰουδαίων ἐπιτελεῖν τὸ Πάσχα· τοῦτον ἡ ἁγία σύνοδος ἐντεῦθεν ἤδη ἀλλότριον ἔκρινε τῆς ἐκκλησίας, ὡς οὐ μόνον ἑαυτῷ ἁμαρτίας ἐπισωρεύοντα, ἀλλὰ πολλοῖς διαφθορᾶς καὶ διαστροφῆς γινόμενον αἴτιον· καὶ οὐ μόνον τοὺς τοιούτους καθαιρεῖ τῆς λειτουργίας, ἀλλὰ καὶ τοὺς τολμῶντας τούτοις κοινωνεῖν μετὰ τὴν καθαίρεσιν. Τοὺς δὲ καθαιρεθέντας ἀποστερεῖσθαι καὶ τῆς ἔξωθεν τιμῆς, ἧς ὁ ἅγιος Κανὼν καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ ἱερατεῖον μετείληφεν.

Και οι δύο Κανόνες επιμένουν, με σαφή αναφορά, το Πάσχα να μην εορτάζεται α) πριν την εαρινή ισημερία και β) μαζί με το Εβραϊκό Πάσχα.

Αν δεν μας ενδιαφέρει καθόλου το Εβραϊκό Πάσχα τότε γιατί υπάρχουν αυτές οι αναφορές; Σαφής αναφορά υπάρχει και στην εγκύκλιο επιστολή του Μεγάλου Κωνσταντίνου προς τους Επισκόπους (Εκκλησιαστική Ιστορία Σωκράτη, Θ΄ Κεφάλαιο). Γιατί ο Κωνσταντίνος, ο οποίος ήταν παρών στις εργασίες της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου, νιώθει την ανάγκη να τονίσει τον μή συνεορτασμό του Χριστιανικού Πάσχα με το Εβραϊκό Πάσχα;

Απαντώ: Οι Πατέρες της Α΄ Οικουμενικής Συνόδου ανέτρεψαν μία Αποστολική Παράδοση. Και αναφέρομαι στον τρόπο εορτασμού του Πάσχα των Μικρασιατικών Εκκλησιών, την 14η Νισσάν, η οποία είχε εγκαθιδρυθεί από τους Αποστόλους Ιωάννη και Παύλο. Η μετάβαση στην νέα ενιαία πρακτική δεν ήταν εύκολη. Κοινότητες συνέχιζαν να συνεορτάζουν τα δύο Πάσχα μαζί. Για αυτό και τοπικές Σύνοδοι όπως αυτή της Αντιοχείας επαναλαμβάνουν και στηρίζουν όσα νομοθέτησε η Α΄ Οικουμενική.

Υποστηρίζονται επίσης απόψεις πως δεν υπάρχει ανάγκη να δεσμευόμαστε από το Εβραϊκό εορτολόγιο και πως οι εποχές άλλαξαν και δεν υπάρχουν οι αντιθέσεις του παρελθόντος.

Αλήθεια είναι όλα αυτά. Όπως αλήθεια είναι πως υπάρχει συνέχεια και σχέση μεταξύ Παλαιάς και Καινής Διαθήκης, μεταξύ Εβραϊκού λαού και Χριστιανικού λαού, μεταξύ Ιουδαϊκού και Χριστιανικού τελετουργικού. Ο χώρος εδώ δεν προσφέρεται τώρα για μία εκτενή ανάλυση.

Αν όντως υπάρξει μία σοβαρή συζήτηση περί του συνεορτασμού του Πάσχα μεταξύ Δυτικών και Ανατολικών από το 2025 τότε όλα τα σχετικά ζητήματα δεν πρέπει να τεθούν στο τραπέζι; Θα συζητηθεί το θέμα της ισημερίας; Ποιά ισημερία θα δεχθούμε; Την αστρονομική ή την εκκλησιαστική (21 Μαρτίου); Θα αφήσουμε στην άκρη το Εβραϊκό Πάσχα όπως κάνουν τώρα οι Δυτικοί; Και το ποιό βασικό: ποιός θα πείσει τις Ορθόδοξες Εκκλησίες που ακολουθούν το Ιουλιανό Ημερολόγιο να αλλάξουν τρόπο υπολογισμού του Πάσχα;...

Μέχρι να υπάρξει μία νέα Συνοδική απόφαση προσωπικά εμμένω στην παράδοση της Εκκλησίας: Το Χριστιανικό Πάσχα να εορτάζεται μετά το Εβραϊκό Πάσχα.